

SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

D.05.03.23

Nawierzchnia z kostki betonowej

1. Wstęp

1.1. Przedmiot ST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem nawierzchni z kostki betonowej w ramach przebudowy drogi gminnej - ul. Topolowa, ul. Olchowa w Wieluniu zgodnie z Dokumentacją Projektową.

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych ST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą prowadzenia robót związanych z ułożeniem nawierzchni z kostki betonowej o grubości 8 cm na podsypce cementowo - piaskowej grubości 3 cm.

1.4. Określenia podstawowe

Betonowa kostka brukowa - kształtka wytwarzana z betonu metodą wibroprasowania. Produkowana jest jako kształtka jednowarstwowa lub w dwóch warstwach połączonych ze sobą trwale w fazie produkcji. Produkowana zgodnie z PN-EN 1338.

Pozostałe określenia podane w niniejszej ST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami i ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z Dokumentacją Projektową, ST i poleceniami Inżyniera. Ogólne wymagania podano w ST D-00.00.00. „Wymagania ogólne”.

2. Materiały

Wymagania ogólne podano w ST D-00.00.00. „Wymagania ogólne”.

2.1. Kostka betonowa

Warunkiem dopuszczenia do stosowania betonowej kostki brukowej jest posiadanie aprobaty technicznej lub produkcja zgodna z PN-EN 1338.

Struktura wyrobu powinna być zwarta, bez rys, pęknięć, plam i ubytków. Powierzchnia górna kostek powinna być równa i szorstka, a krawędzie kostek równe i proste.

Kształt i wymiary zgodnie z p. 5.2 normy PN-EN 1338.

Właściwości fizyczne i mechaniczne zgodnie z p. 5.3 normy PN-EN 1338.

Kryteria oceny zgodności podano w p.6 normy PN-EN 1338.

Do produkcji kostek należy stosować cement portlandzki bez dodatków klasy nie niższej niż 32,5 według PN-EN 197-1

Kruszywo powinno odpowiadać wymaganiom PN-B-06712. Uziarnienie kruszywa powinno być ustalone w recepcie laboratoryjnej.

Woda powinna odpowiadać wymaganiom wg. PN-B-32250.

Do produkcji kostki betonowej stosuje się plastyfikatory zapewniające większą wytrzymałość, mniejszą nasiąkliwość i większą odporność na niskie temperatury i sól.

2.2. Cement

Cement stosowany do podsypki powinien być cementem portlandzkim zwykłym bez dodatków „32,5”, odpowiadającym wymaganiom PN-EN 197-1.

Cement powinien posiadać następujące cechy:

- początek czasu wiązania ≥ 75 mm
  - zakładana wytrzymałość na ściskanie po 7 dniach nie mniej niż 16 Mpa
  - zakładana wytrzymałość na ściskanie po 28 dniach 32,5 Mpa
  - zmianę objętości - nie więcej niż 10 mm.
- Cement powinien posiadać certyfikat zgodności z normą.

2.3. Piasek

Piasek na podsypkę cementowo-piaskową należy stosować piasek gruby odpowiadający wymaganiom normy PN-B-06712. Na podsypkę stosuje się mieszanek kruszywa naturalnego o frakcji 0÷8 mm, a do wypełniania spoin o frakcji 0÷4 mm.

Piasek na podsypkę cementowo-piaskową powinien posiadać następujące właściwości fizykochemiczne:

a) skład ziarnowy

- zawartość ziarn $< 0,075$ - do 5 %
- zawartość frakcji powyżej 2 mm - do 15 %
- wskaźnik piaskowy, większy niż 65 %

b) zawartość zanieczyszczeń obcych, nie więcej niż 0,1 %

c) zawartość zanieczyszczeń organicznych - barwa nie ciemniejsza niż wzorcowa

d) zawartość związków siarki - nie więcej niż 1,0 %.

Składowanie piasku powinno być zorganizowane w sposób chroniący go przed zanieczyszczeniem, przemieszaniem z innymi kruszywami lub nadmiernym zawilgoceniem.

2.4. Woda

Woda nie powinna pochodzić ze źródeł budzących wątpliwości, powinna być „odmiany 1”, zgodnie z wymaganiami normy PN-B-32250, nie powinna wydzielać zapachu gnilnego oraz nie powinna zawierać zawiesiny

3. Sprzęt

Sprzęt powinien odpowiadać wymaganiom ST D-00.00.00. „Wymagania ogólne”.

Sprzęt używany przez Wykonawcę powinien uzyskać akceptację Inżyniera. Jakikolwiek sprzęt, maszyny i urządzenia nie gwarantujące zachowania wymagań jakościowych robót zostaną przez Inżyniera zdyskwalifikowane i niedopuszczone do robót.

Do wykonania nawierzchni z kostki należy używać:

- betoniarki do przygotowania podsypki cementowo-piaskowej,
- urządzenia do wyrównywania podsypki
- wibratory płytowe i lekkie walce wibracyjne, do ubijania kostki – po pierwszym ubiciu ubijakami ręcznymi lub mechanicznymi z częścią roboczą uniemożliwiającą uszkodzenie kostki.

Do układania kostki można stosować mechaniczne urządzenia układające.

4. Transport

Wysokość składowania (stosu) kostki nie może przekraczać 1 m.

Kostkę betonową można transportować tylko na paletach.

Kostkę należy transportować w sposób chroniący przed uszkodzeniem mechanicznym, pozostałe materiały w sposób opisany w specyfikacji ST D-00.00.00. „Wymagania ogólne”

5. Wykonanie robót

5.1. Zasady wykonania robót

Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji projekt organizacji i harmonogram robót uwzględniające wszystkie warunki, w jakich będą układane nawierzchnie z kostki .

5.2. Przygotowanie podłoża

Nawierzchnia układana będzie na podbudowie z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie o grubości 15 cm.

W miejscach, w których jest to wymagane należy ustawić krawężniki betonowe lub obrzeża zgodnie z odpowiednią ST. Po wykonaniu tych czynności należy przystąpić do układania podsypki cementowo-piaskowej 1:4 grubości 3 cm, z materiałów określonych w punkcie 2 niniejszej ST .

Podłoże powinno uzyskać akceptację Inżyniera.

5.3. Wykonanie nawierzchni z kostki

Na przygotowaną podbudowę należy rozłożyć podsypkę cementowo-piaskową. Grubość podsypki po zagęszczeniu powinna wynosić 3 cm. Podsypka powinna być zwilżona wodą, zagęszczona i wyprofilowana. Kostkę o grubości 8 cm należy układać na całej szerokości ciągu jezdni i opaski.

Kostkę należy układać w rzędy poprzeczne, prostopadłe do osi drogi w taki sposób, aby szczeliny między kostkami wynosiły od 2 do 3 mm.

Kostkę należy układać ok. 1,5 cm wyżej od projektowanej niwelety nawierzchni, gdyż w czasie wibrowania (ubijania) podsypka ulega zagęszczeniu.

Po ułożeniu nawierzchni szczeliny należy wypełnić piaskiem, a następnie zamieść powierzchnię szczotkami ręcznymi lub mechanicznymi i przystąpić do ubijania nawierzchni wibratorami płytowymi. Po ubiciu nawierzchni należy szczeliny uzupełnić piaskiem i zamieść nawierzchnię.

Wibratory płytowe stosowane do ubijania powinny posiadać osłony z tworzywa sztucznego dla ochrony kostek przed uszkodzeniem i zabrudzeniem. Wibrowanie należy prowadzić od krawędzi powierzchni ubijanej w kierunku środka i jednocześnie w kierunku poprzecznym.

Do zagęszczania nawierzchni z betonowych kostek brukowych nie wolno używać walca.

Kostka powinna być po ułożeniu dobrze ubita. Kostki pęknięte powinny być wymienione na całe.

Powierzchnia powinna być równa i bez pofałdowań.

6. Kontrola jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w ST D-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Kontrola powinna dotyczyć prawidłowości wykonywania poszczególnych elementów, zgodności wykonywanych robót z dokumentacją i ST. Sprawdzenie powinno odbywać się zarówno przed rozpoczęciem robót, jak i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu robót.

Przed rozpoczęciem robót Wykonawca powinien sprawdzić czy producent kostek brukowych posiada aprobatę techniczną lub produkuje ją wg. obowiązującej normy PN-EN..

Niezależnie od posiadanej aprobaty Wykonawca powinien żądać od producenta wyników bieżących badań wyrobu na ściskanie. Zaleca się aby do badania wytrzymałości wyrobu na ściskanie pobrać 6 kostek dziennie przy produkcji do 600 m² powierzchni wykonanej nawierzchni z kostki.

Po za tym przed przystąpieniem do robót Wykonawca sprawdza wyrób w zakresie pozostałych wymagań podanych w punkcie 2 niniejszej ST.

W czasie wykonywania robót należy sprawdzać podłoże, podbudowę, podsypkę oraz wykonanie nawierzchni.

Sprawdzenie podłoża i podbudowy polega na stwierdzeniu zgodności z dokumentacją projektową oraz odpowiednimi ST.

Sprawdzenie podsypki w zakresie grubości i wymaganych spadków poprzecznych i podłużnych polega na stwierdzeniu zgodności z dokumentacją projektową i punktem 5.2 niniejszej ST.

Sprawdzenie prawidłowości wykonania nawierzchni z betonowych kostek brukowych polega na stwierdzeniu zgodności z dokumentacją projektową oraz wymaganiami punktu 5.3 niniejszej ST ;

- pomiar szerokości spoin
- sprawdzenie prawidłowości ubijania
- sprawdzenie prawidłowości wypełnienia spoin
- sprawdzenie czy przyjęty deseń i kolor nawierzchni jest zachowany

Cechy geometryczne powinny spełniać następujące wymagania :

- nierówności podłużne nawierzchni mierzone łata zgodnie z normą BN-68/8931-04 nie powinny przekraczać 0,8 cm
- spadki poprzeczne nawierzchni powinny być zgodne z dokumentacją projektową z tolerancją + - 0,5 %
- różnice między rzędnymi wykonanej nawierzchni i rzędnymi projektowanymi nie powinny przekraczać + - 1 cm
- szerokość nawierzchni nie może się różnić od szerokości projektowanej o więcej niż + - 5 cm
- dopuszczalne odchyłki od projektowanej grubości podsypki nie powinny przekraczać + - 1 cm
- częstotliwość pomiarów dla cech geometrycznych nawierzchni z kostki brukowej powinna być dostosowana do powierzchni wykonanych robót

- zaleca się aby pomiary cech geometrycznych wymienionych powyżej były przeprowadzane nie rzadziej niż 2 razy na 100 m² i w punktach charakterystycznych dla niwelety lub przekroju poprzecznego oraz wszędzie tam gdzie poleci Inżynier.

7. Obmiar robót.

Jednostką obmiaru jest 1 m² pełnej konstrukcji i uwzględnia wymienione w pkt. 5 elementy składowe, obmierzone wg tych samych jednostek. Obmiar nie może obejmować jakichkolwiek dodatkowych powierzchni nie zaakceptowanych przez Inżyniera.

8. Odbiór

Odbiór robót na zasadach podanych w ST D-00.00.00. „Wymagania ogólne” zgodnie z tolerancjami podanymi w pkt. 6.

Inżynier oceni wyniki badań i pomiarów oraz przedłożone certyfikaty zgodności z normą na elementy betonowe.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, ST i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt. 6 niniejszej ST dały wynik pozytywny.

W przypadku stwierdzenia usterek Inżynier ustali zakres robót poprawkowych do wykonania, a Wykonawca wykona je na koszt własny w ustalonym terminie.

9. Podstawa płatności

Płatność za 1 m² wykonania nawierzchni z kostki należy przyjąć zgodnie z obmiarem i dokumentacją oraz po sprawdzeniu jakości robót.

Cena wykonania 1 m² nawierzchni z kostki betonowej obejmuje:

- przygotowanie robót i ich oznakowanie,
- dostarczenie wszystkich potrzebnych materiałów i drobnego sprzętu,
- rozścielenie podsypki piaskowej i jej zagęszczenie,
- ułożenie i ubicie kostki betonowej,
- wypełnienie spoin,
- przeprowadzenie wymaganych pomiarów i badań,
- odwiezienie sprzętu po zakończonych robotach,
- uporządkowanie terenu robót.

10. Przepisy związane

10.1. Normy

BN-64/8845-01	Chodniki z płyt betonowych. Warunki techniczne wykonania i odbioru.
PN-EN 1338	Betonowe kostki brukowe. Wymagania i metody badań.